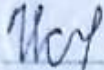

Бекітемін:

Мектеп Директоры: у.м.а. Исакова С.А.

Шахмат үйірмесі

Үйірме жетекшісі: **Марат Рауан**

ТҮСІНІК ХАТ

«Дене шынықтыру» оқу пәні Мемлекеттік міндетті білім беру стандартының маңызды компоненті есебінде «Дене шынықтыру» білім беру саласына кіреді. Оқу пәнінің нысаны – пән арқылы дамитын және әлеуметтік ортамен өзара әрекет ететін баланың дамып келе жатқан организмі.

«Дене шынықтыру» оқу пәні – бұл дене шынықтыру қызметі, оқушылардың дене және психикалық саулығын сақтау туралы білімдер жүйесі.

Осы пәннің іс жүзіндегі мақсаты – қозғалыс белсенділігінің заңдылықтары, дене дамуының, жеке гигиенаның ережелері, дене және психикалық саулықты нығайту мен салауатты өмір салты қағидаларына үйрету жөніндегі білімге ие болу.

Оқушылардың логикалық ойлауын дамытудың негізгі кезеңі деп есептеледі. Өйткені логикалық ойлау, бейнелік ойлаудың негізінде қалыптасады, ғылыми білімдерді меңгеруге мүмкіндік береді. Оқушылардың ойлау жүйесінде алғырлық, мазмұнды қозғалыс оқушылардың бойына тән қасиет болғанымен, көптеген жағдайларда ұшталмай қалатындықтан, соған сәйкес қайшылықтар кездесуде. Осыған орай шығармашылық қабілетті дамытуда логикалық тапсырмалардың қолданудың тиімділігі туралы белгілер ғылымдар Д.Б. Эльконин, В.В. Давыдов, Қ.Бердібаев өз еңбектерінде ғылыми тұжырым жасаған.

Осы негізде біз оқушылардың логикалық ойын жетілдіру, логикалық ойлау операцияларын беріп, қалыптастыру заман талабына сай күнделеніп келе жатқан оқу материалын саналы, әрі сапалы игерумен ұштасады деп есептейміз. Егер оқушылар бастауыш мектеп қабырғасын үнемі әр жүйелі түрде өзінің ақыл ойын жаттықтырса, күрделі де қиын есептерді шешуге дағдыланса, оның нәтижесі келешекте кезіккен қандай да бір тығырықтан жол таба білуге тәрбиелейтіні сөзсіз.

Мақсаты

1. Оқушыларға шахмат ойынының техникасы мен тактикасын түсіндіру.
2. Оқушылардың ойлау қабілетін дамыту.
3. Моралдік және еріктік сапаларын дамыта отырып, достық пен өз – ара көмек көрсетуге тәрбиелеу.

Шахмат ойынында екі коллективтің арасындағы бәсекелесте екеуінің де мақсаты бір ғана – жеңіс. Жеңіске деген ұмтылыс шахматшыларды коллективтік әрекетке, өзара көмекке, достық және жолдастық сезімді тәрбиелейді.

Шахмат ойыны кезінде әрбір ойыншы өзінің жеке іс-қабілетін көрсете білуге мүмкіндік ала отырып, сонымен бірге жеке ұмтылысты мақсатқа жетуді талап етеді.

Күтілетін нәтижелер

- Алға қойған мақсаттарға жету;
- Шахмат ойының толық меңгеру;
- Аудандық, облыстық жарыстарда жүлделі орындар алу;

**Шахмат үйірмесінің жылдық жұмыс жоспары
(аптасына 2 сағат)**

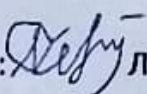
№ р/с	Бөлімдер мен тақырыптардың атаулары	Сағаттар саны		
		Теориясы	Тәжірибесі	Сағаттар барлығы
1.	Шахмат тақтасы	2 сағат	Әр дәрісте 15 минут	2
2.	Шахмат фигуралары. Фигуралардың бастапқы позициясы	2 сағат		2
3.	Жүрістер мен фигураларды алу	7 сағат		7
4.	Шахмат партиясының мақсаты	5 сағат		5
5.	Бастапқы позициядағы барлық фигуралармен ойнау	2 сағат		2
6.	Талдап қорыту. Қорытынды дәрістер	2 сағат		2
7.	Өткенді қайталау	2 сағат	Әр сабақта 15 минуттан	2
8.	Жалғыз корольге мат қою	4 сағат		4
9.	Фигуралардың өзара әрекеттесуі	4 сағат		4
10.	Материалды ұтып алу	5 сағат		5
11.	Қарапайым пешка эндшпильдері	3 сағат		3
12.	Дебют ойнаудың негізгі ережелері	3 сағат		3
13.	Ойын дәрістері (турнирлер)	4 сағат	Әр дәрісте 15 минут	2
14.	Қорытындылау. Қорытынды сабақтар	2 сағат	Әр дәрісте 15 минут	2
15.	Өткенді қайталау	2 сағат	Әр дәрісте 15 минут	2
16.	Шахмат партиясының кезеңдері және оларды ойнау қағидалары	2 сағат		2
17.	Дебют негіздері	3 сағат		3
18.	Корольге шабуыл жасау	3 сағат		3
19.	Шахмат партиясындағы басымдық түрлері	2 сағат		2
20.	Шахматтық комбинация (курстың негізгі тақырыбы)	5 сағат		5
21.	Ойын дәрістері	2 сағат	Әр дәрісте 15 минут	2
22.	Қорытындылау. Қорытынды дәрістер	2 с.	Әр дәрісте 15 минут	2
БАРЛЫҒЫ: 68 сағат				

«Шахмат» бағдарламасының дәрістер жоспары

№	Тақырыптың атауы	Сағаттар саны			Жүргізу түрі	Білім беретін өнім
		Барлығы	Дәрістер	Тәжірибе		
1	Шахматпен танысу	1	30 мин.	15 мин.	Әңгіме-сұхбат	Сұрақтарға жауаптар
2	Шахмат фигураларымен танысу	1	30 мин.	15 мин.	Әңгіме-сұхбат	Фигуралардың сыртқы белгілері бойынша дамытушы сипаттағы сұрақтар
3	Шахмат тақтасымен фигуралар	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	Дамытушы сипаттағы сұрақтар.
4	Көлденең және тігінен қойылу. Ладья	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	Дидактикалық ойындар
5	Ладья. Алу	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және дәріс	Дидактикалық ойындар
6	Қиғашынан. Піл	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	Пілді алатын дидактикалық ойындар
7	Піл. Алу	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	Пілді алатын дидактикалық ойындар
8	Ферзь. Ферзьдің жүрісі	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	Ферзь жүретін дидактикалық ойындар
9	Ферзь. Алу	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	Ферзьді алатын дидактикалық ойындар
10	Пешка	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	Пешканың жүрісімен байланысты тапсырмаларды шешу
11	Ат. Аттың жүрісі	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	Ат жүретін бір кадамдық, дидактикалық ойындар
12	Ат. Алу	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	Атпен дидактикалық ойындар
13	Король	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	Корольдің жүрісімен байланысты дидактикалық ойындар
14	Тақта жолдарымен фигуралардың белгіленуі	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	«Мекен-жайды ата», «Мергендер» дидактикалық тапсырмалары
15	Қорытынды дәріс	1	15 мин.	30 мин.	Бақылау дәрісі	Конкурс. Викторина
16	Шабуылдау	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	Шабуылдаумен дидактикалық ойындар
17	Тастардың құндылығы	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	Дидактикалық ойындар. Салыстырмалы ұқсастық
18	Негізгі шахмат ережелері. Шабуылдау және фигураны қорғау	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	Дамытушы жаттығулар

Басқұдық жалпы орта білім беретін мектебінің
Шахмат үйірмесіне қатысатын оқушылар тізімі.

№	Аты-жөні	Үйірме атауы	Жаттықтырушы
1	Мырзабекова А	Шахмат	Марат Р
2	Мәдиқызы Ж		
3	Нұрадинова Б		
4	Қайратов Ж		
5	Балмағанбет З		
6	Батырбай Д		
7	Бақыт М		
8	Төреғали А		
9	Асқарбекқызы А		
10	Ералиева А		

Мектеп директоры: Л.И.Еспенбетов